

Język symboli

W naszym obecnym świecie otoczeni jesteśmy różnymi znakami, symbolami. Są one bardzo przydatne i ułatwiają codzienną pracę oraz wszelkie obowiązki. Dzięki nim możemy w szybki i łatwy sposób odczytać ważne dla nas informacje oraz przekazać jej dalej. Znaki i symbole spotykamy na klawiaturze, na dworcach kolejowych, na skrzyżowaniach dróg, na odwrocie opakowań, np. proszku do prania. Różne systemy znaków czy też symboli, ostrzegają lub po prostu przekazują informację w prosty i szybki sposób. Są one łatwe do odczytania dla ludzi każdej narodowości mówiących różnymi językami, a nawet dla najmniejszych dzieci. A więc dzięki nim odczytujemy to, co chcą lub mają za zadaniem nam one przekazać. Zanim przejdziemy dalej, warto zaznaczyć, że symbole to znaki i odwrotnie, lecz każdy symbol może być znakiem, ale nie każdy znak jest symbolem. Nie będziemy się skupiać na czym polega pomiędzy nimi różnica. Grecki termin σύμβολο (*symbollo*) tłumaczy się jako „zebrać razem”, wyraża zazwyczaj jedno dosłowne znaczenie i różną liczbę znaczeń ukrytych. Symbolem może być każdy element ze świata zjawisk i idei.

Przyzwyczajeni jesteśmy do pojawiania się symboli w naszym codziennym życiu, natomiast bardzo często nie zdajemy sobie sprawy, jakie jest ich prawdziwe przesłanie i skąd się wywodzą. Można często spotkać ludzi, którzy noszą na szyi różne ozdoby. Bardzo często nie zdają sobie sprawy, co dany symbol oznacza i w jakim celu został stworzony. Symbole zazwyczaj związane są z pewną kulturą oraz religią, a zatem osoba używająca danego symbolu jako np. naszyjnika, naklejki, ozdoby, może nieświadomie utożsamiać się z określonym światopoglądem. Zazwyczaj mało kto jest w stanie zidentyfikować dany symbol i właściwie odczytać jego znaczenie. Zwykle jest po prostu jakimś znakiem, który tylko ciekawie, modnie wygląda, oraz który nie niesie za sobą żadnych treści. Zdecydowana większość z nich wywodzi się z pogaństwa, a część z nich była propagowana jako symbole sekt albo symbole do walki z chrześcijaństwem. Aby lepiej pokazać na czym cała rzecz polega, przytoczę kilka przykładów.

Dobrze znany symbol pokoju, tzw. „pacyfka” (złamany krzyż z ramionami do dołu) używany był w latach 60. ubiegłego wieku przez grupę hipisów, którzy wyznawali skrajny pacyfizm. Niewielu wie, że znak ten zwany jest również krzyżem Nerona. Był to symbol prześladowania pierwszych chrześcijan przez Nerona w I w. n.e. Obecnie używany jest również przez wielu fanów muzyki rockowej, zwłaszcza heavy metalu, którzy mają podobne mniemanie o chrześcijanach jak wówczas Neron.

Starochiński symbol równowagi (Ying Yang) oznacza wieczny dualizm rzeczywistości. Wpisana w kole litera „S” oddziela część lewą na białą z czarnym punktem i prawą czarną z białym punktem. Według różnych wschodnich filozofii, symbol oznacza równowagę i podobieństwa pomiędzy mężczyzną i kobietą, a nawet przenikanie się płci na poziomie wyższych sfer, gdzie jest wszystko we wszystkim. Poza tym Ying Yang jest symbolem, który oznacza równowagę pomiędzy siłami przeciwstawnymi, negatywnymi (pole czarne - zło) i pozytywnymi (pole białe - dobro). Jeszcze inne tłumaczenia wskazują na zacieranie się różnic pomiędzy dobrem a złem.

Wśród osób odwiedzających Egipt popularny jest wisiorek w postaci egipskiego oka, zwany „Okiem Horusa”. Prawe oko Horusa (egipskiego boga nieba z głową sokoła) stosowano w staroegipskich sztukach uzdrawiania, energetycznej ochrony. Poza tym malowano je na mumiach i grobowcach. Współcześnie jako amulet ma za zadanie chronić właściciela przed złym spojrzeniem, pomagać zachować zdrowie i siły witalne. Symbolizował również reinkarnację.

Trzeba zatem uświadomić sobie, jakie są znaczenia danych symboli, by bezwiednie nie popularyzować ich w swoim otoczeniu. Takie używanie różnych symboli lub znaków może przynieść skutek zupełnie inny od zamierzonego, a poza tym możemy być błędnie odczytani przez innych. Biorąc do ręki jakiś śmieszny „dzyn-dzelek”, tworzą się w nas pozytywne uczucia, gdy myślimy, że będzie ładnie wyglądać i podobać się innym. Mało kto bierze pod uwagę możliwość, że może negatywnie wpłynąć na nas samych lub na innych.

Jako ciekawostkę można jeszcze dodać symbol ryby, który był pierwszym symbolem chrześcijaństwa. W okresie prześladowań był to ich znak rozpoznawczy. Ale skąd wziął się taki symbol? Z połączenia pierwszych liter następujących starogreckich wyrazów: ΙΗΣΟΥΣ (Jezus), ΧΡΙΣΤΟΣ (Chrystus), ΘΕΟΥ (Boga), ΥΙΟΣ (Syn), ΣΩΤΗΡ (Zbawiciel)¹, co daje słowo *ichthys* (ΙΧΘΥΣ), które w języku starogreckim oznacza rybę.

Przyjrzyjmy się jednak, jakie symbole występują w Piśmie Świętym. Symbolika biblijna jest bardzo obszerna, której raczej nikt nie jest w stanie w stu procentach wytłumaczyć i zrozumieć. Nie jest nam dane zrozumieć wszystkie proroctwa i obrazy pozafiguralne, choć bardzo chcielibyśmy, wciąż badając i rozważając Pismo Święte.

Baranek - zwierzę potulne i miłe. Zabijany był na wieczną paschalną. Składany był również jako ofiara prze-

śluga za grzechy. Ponieważ baranek składany na ofiarę musiał być bez skazy, a poza tym był w pełni spokojny, ufny, niewinny, symbolizuje Pana Jezusa, który przyszedł na ziemię złożyć ze Swojego życia doskonałą ofiarę. Izajasz, prorokując o Panu Jezusie, zapisał, że mimo iż został niesłusznie dotknięty karą, uniżył się i zamilkł tak jak baranek na śmierć prowadzony, przyjmując wszystko na siebie w pokorze (Izaj. 53:5-7).

Bardzo często używanym symbolem jest serce. Dopiero w średniowieczu serce stało się jednoznacznym symbolem miłości. Pismo Święte, mówi, że Pan Bóg patrzy na serce, a więc na to, co znajduje się wewnątrz człowieka (1 Sam. 16:7), np. serce faraona było zimne, nieugięte, zatwardziało. Serce zatem oznacza siedlisko woli, duchowości człowieka, jest również symbolem życia.

Złoto - to przede wszystkim symbol bogactwa ziemskiego. W Biblii jednak jest przede wszystkim atrybutem Pana Boga, czyli symbolem wieczności, chwały, doskonałości, majestatu, godności królewskiej. Arka Przymierza pokryta była złotem (2 Mojż. 25:11), również Nowe Jeruzalem w dużym stopniu wykonane było ze złota.

Ponieważ w Izraelu każda kropla deszczu była bardzo pożądana, deszcz symbolizuje błogosławieństwo. *Jeżeli będziecie postępować według moich ustaw (...) dam wam deszcz w swoim czasie właściwym, a ziemia dawać będzie swój plon i drzewo polne swój owoc* - 3 Mojż. 26:3-4.

Drzewa symbolizują prawych, oddanych Panu Bogu: *...Będzie on jak drzewo zasadzone nad strumieniami wód, wydające swój owoc we właściwym czasie, którego liść nie więdnie* - Psalm 1:3. Również ludzie wielcy i potężni są porównywani do drzew, jak np. Nabuchodonozor. Został on porównany do drzewa, w którym gnieździły się ptaki, lecz z powodu własnej pychy, drzewo to zostało ścięte.

Symbolem cichych i pokornych są doliny. Są przeciwieństwem pagórków, wzgórz, ogromnych gór. Prorok Izajasz zapisał, że każda dolina będzie podniesiona, a każda góra i pagórek obniżony (Izaj. 40:4).

Na kilku podanych przykładach widać, jak wielka i obszerna jest symbolika biblijna. Ale czy kiedykolwiek zastanawialiście się, dlaczego Pan Bóg dał nam Swoje słowo

w prorocztwach i symbolach? Języka symbolicznego używa się wówczas, gdy nadawca chce ukryć treść przed osobami niepowołanymi, tak by odbiorca odczytał dany symbol i informację w nim zawartą. Aby odczytać dany symbol należy poznać jego znaczenie.

W prorocztwie Jeremiasza Pan Bóg powiedział, iż każdy kto będzie szukał całym swoim sercem, temu będzie dane znaleźć (Jer. 29:13). Również w Nowym Testamencie Pan Jezus powiedział, iż każdy, *kto prosi, otrzymuje, a kto szuka, znajduje, a kto kołacze, temu otworzą* - Mat. 7:7. Pan Bóg daje zrozumieć Swoje słowo każdemu, kto tego chce i kto jest gotów przyjąć, zrozumieć i wprowadzać je w życie. Lecz dobre chęci do zrozumienia Słowa Bożego nie wystarczą. Nie liczą się słowa a czyny. Pan Jezus wysławiał Swojego Ojca Niebieskiego, że w Swojej mądrości zakrył wielkie rzeczy przed mądrymi i roztropnymi, a objawił je prostaczkom (Mat. 11:25). Słowa te nie oznaczają, że poznanie Słowa Bożego nie będzie dane osobom, które są dosłownie mądre i inteligentne, a może również mającym się dobrze materialnie, a jedynie ludziom ubogim i prostym. Każdy, kto uchodzi we własnych oczach za mądrego i polegającego na własnym rozumie, zostanie zaślepiony i zamknięty we własnym egoizmie. Pan Bóg szuka ludzi, którzy są pokorni, prości, prostoduszni, którzy na pierwszym planie przekładają czyjeś dobro nad swoje. Dla takich ludzi pierwszym punktem odniesienia jest zawsze bojaźń Boża, ponieważ bojaźń Boża jest mądrością, a stronięcie od złego rozumem (Ijoba 28:28). Aby poznać i zrozumieć słowo, które Pan Bóg zostawił nam w Swoim Piśmie Świętym, przede wszystkim musimy upodobnić się do baranka, tak by być w pełni ufnymi, oddanymi i wiernymi, tak jak Pan Jezus. Wtedy będziemy w stanie zrozumieć to, co wcześniej było ukryte i niezrozumiałe. Czytajmy, przestrzegajmy i zachowujmy Słowo Boże, a zostaniemy umocnieni w *Miecz Duchy, którym jest Słowo Boże* - Efezj. 6:17.

*Naucz mnie, Panie, drogi ustaw swoich,
A będę jej strzegł do końca.
Daj mi rozum, abym zachował zakon twój
I przestrzegał go całym sercem!* - Psalm 119:33-34

Zabój Piotr

¹ G.Vermes, „Jezus Żyd. Ewangelia w oczach historyka”, Kraków 2003, str. 338